

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Decimosexto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

ad salutem, donec fidem recte amplectantur. Ne nobis conantibus eos tam seueriter & acriter extrahere ex operibus, eorum conscientia confirmata & cõuulsa erret & diuagetur incerta, neq; fidẽ, neq; opera retinens. Sed durę ceruicis homines, in operibus pertinaciter obstupefacti, relinquendi sunt, vt cœcus cœcum ducat, sicut & Christus docuit & fecit.

DECIMOSEXTO.

¶ Ceterũ dixeris, quõo mihi certo persuadeam, omnia mea opera deo placere, inter dũ nimium loquens, comedens, bibẽs, dormiens, vel alioquin a recto discedens, quod mihi vitare sit impossibile. Respondeo. At ista interrogatio arguit, abs te fidem adhuc non aliter quã reliqua haberi opera, neq; super omnia cœtera existimari opera. Neq; em̃ alio nomine fides est summum opus, nisi quod permanet extingues venialia & quotidiana peccata, quia credis deũ tibi fauere, & ad eiusmodi casus & defectus quotidianos conuiuere. Quin etiã si casus mortalis fiat (id quod tamẽ in fide & fiducia erga deũ viuentibus, vel raro, vel nunquã euenit) resurgit tamẽ fides, neq; dubitat, peccata sua modo abolita esse. Vt est. 1. Iohan. 2. Filioli mei, hæc scribo vobis, vt non peccetis. Sed & si quis peccauerit, aduocatũ habemus apud patrem Iesum Christũ iustũ. Et ipse est ppitiatio pro peccatis nostris, nõ pro nostris autẽ tñ, sed etiam pro totius mundi. Et Sap. 15. Si peccauerimus tui sumus, scientes magnitudinem tuam. Et puer. 24. Septies in die cader iustus, & resurget. Immo hanc fidem & fiduciam oportet tam sublimem & fortem esse, vt sciat homo omnẽ eius & vitam & actionem nihil aliud nisi damnabilia esse pctã in dei iudicio. Vt scribitur psal. 142. Non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Quin potius desperandum est adeo in nostris operibus, vt credamus non posse bona esse, nisi per hanc fidem, nullum iudiciũ, sed puram gratiam, fauorem, beneuolentiam, mansuetudinem, & misericordiam sibi a deo persuadens, vt est psal. 25. Misericordia tua ante oculos meos est, & cõplaciu in veritate tua. Et psal. 4. Signatum est super nos lumen vultus tui domine (hoc est agnitio tuę gratiæ per fidem) & per hoc disti letitiam in corde meo. Nam sicut credis & confidis, ita tibi fiet. Ecce sic ex misericordia & gratia dei, non ex sua natura sunt opera sine culpa inania & frustranea. Sed propter fidem, eadem misericordia nitentẽ, bona sunt. Ita oportet nos ppẽ opa timere, sed propter dei misericordiam consolari. Vt scribitur psal. 146. Beneplacitũ est domino super timentes eum, & in eis qui sperant

Fidei vsus in
quodidianis
opib⁹, imo
etiã in peccatis.

super misericordia eius. Ita nos plena oramus fiducia. Pater noster, qui es in caelis, nihilo secius obsecrantes, dimitte nobis debita nostra. Sumus filij, & tamen interim peccatores. Sumus accepti, & tamen non satisfacimus. Id quod totum facit fides in dei fiducia confirmata & stabilita.

DECIMOSEPTIMO.

Vnde fides:
nempe ex
uero, seu
Euangelio
Christi.

¶ Quod si interrogas, ubi fides & fiducia inueniri possent, aut unde proficisci. Hoc vero maxime omnium est necessarium sciri. Primum, proculdubio non proficiscitur, neque ex tuis operibus, neque meritis, sed tantum ex Ihesu Christo id ipsum gratis pollicitor & dante. Vt Paulus scribit ad Ro. 5. Commendat autem claritatem suam deus in nobis, quoniam si cum adhuc peccatores essemus secundum tempus, Christus pro nobis mortuus est, quasi diceret, An illud nobis non fortem & inuictam faciat fiduciam, Christum pro nostris peccatis esse mortuum, priusquam id petere mus, eoque nomine nondum sollicitudine afficeremur, imo tum in peccatis semper pergentes. Deinde sequitur. Multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius salui erimus ab ira per ipsum. Si enim cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filij eius, multo magis reconciliati salui erimus in vita ipsius. Et ita oportet ut in te Christum & imagineris, & videas, quomodo in eo tibi deus suam misericordiam proponit & offert, sine omnibus tuis precedentibus meritis, ut ex eadem effigie eius gratiam fidem, tum fiduciam remissionis omnium peccatorum tuis oculis haurias. Quapropter fides non ab operibus incipit, sed eam ne opera quidem faciunt. Nam, fidem opus est ex sanguine, vulneribus, & morte Christi scaturire & profuere. In quo videns deum tibi ita propitium esse, ut etiam filium suum pro te tradat, necesse est cor tuum dulcescere, & vicissim ita adfici ut deum diligas. Et ita fiduciam ex mera dei gratia & beneuolentia erga te, & tua rursus erga eum oriri. Si enim legimus, nunquam datum esse cuiquam spiritum sanctum operanti, sed semper Euangelium a Christo & misericordiam audientibus. Ex quo verbo hodieque oportet, neque aliunde fidem proficisci. Nam Christus est panis, ex qua butyrum & mel, ut Moses dicit, Deuteronomij, 32. sugiatur.